

محافظهٔ اثار ملی

بقلم جناب آقای طاهر زاده تبریزی

چیزیکه ما را زنده و جوان نگاه میدارد ،
کار و یادگار است .

گفته شاعر معروف المانی

یادر ایران هم (هر ملت و قوم در حدود تاریخی خود اثاری
علم اثار عتیقه { بیادگار میگذارد که بلندی یا پستی استعداد
شناسی لازم } و لیاقتش در روی صفحات ان اثار نمایان
است ؟ است .

این قبیل اثار قدیمه که از تاثیر مد و جزرهای سیاسی و صنعتی بوجود
میآید بهترین میزان ترقی است . از این جهت است که هر ملت و دولت
برای خود موزه ها ترتیب داده و در آنجا اثار قدیمه را نگاه میدارد !
بخصوص در قرن اخیر حس جمع آوری اثار عتیقه در اروپا و امریکا
خیلی افزوده است . این جستجو و تفحص اثار قدیمه وسیله شد که
علم اثار عتیقه شناسی بوجو آمد و مثل سایر علوم برای خود دایره تشکیل
داد بطوری که امروز در مدرسه « تکنیک » عالی برلین این علم را جدا
گانه تدریس میکنند . حال که در دنیا ملیت محور شئونات سیاسی ،
صنعتی و اقتصادی و غیره گردیده اهمیت اثار عتیقه بمراتب بیشتر از
اول میباشد .

بهر اندازه که دول پر زور در باره تزئید تعداد مستملکات خود میکوشند بهمان اندازه هم تاریخ شناسان و صانعان هر ملت در تکاپو هستند که صنایع ملل کم زور را به چنگ بیاورند اری دنیا دنیای زور است ! اساس افرینش هم در روی قوت بر قرار گردیده است ! از پرنده مادر نده ، از نباتات تاجمادات ، از آب تا آتش ، از کوچکترین کرم تا نوع بشر با زور بی زور را محو و نابود میکند ! هم از تاثیر این قانون طبیعت است که هر ملتی که دارای زور بازو است در دنیا با کمال راحتی زندگانی میکند و هر ملتی که ضعیف و بی تاب است اسیر پنجه ملل قوی میباشد ! ایران ما یکی از آن ملل ضعیف میباشد که دارای خود را نمی تواند حفظ بکند ! بعضی اروپائیا بی جهت آنرا « مملکت خواب » می نویسند .

ملت بیدار) یکی از بهترین و روشترین دلایل ان این است که
امتیاز) کشوریکه آثار قدیمه آن قسمتی از موزه های
حفریات را بخارجیها) عالم را زینت می بخشد امروز در خود ان چیزی
نمیدهد !) باقی نمانده است ! اگر هم چیز مختصری در
گوشه و کنار باقی است ^{در حقیقت} از روی علمائنا یا بقول یکی از اروپائیا از
تاثیر رکود و خواب الودگی نزدیک به نابودی است . یکی از بزرگترین
صدماتیکه به آثار قدیمه ایران وارد آمده مسئله حفریات میباشد که
امتیاز ان را دولت ایران به خارجیها داده است . این یکنوع خرابی
است که تعمیر ان محال است ! آیا آن آجرها « آجرهای لعانی » و
سر ستونها و حجاریها و سایر آثار برجسته ایکه از سرای دارا کننده
و در موزه « لور » پاریس به نمایش گذاشته اند ممکن است امروز

پس گرفت؟ آیا قرآنها، و نسخه های خطی و مینیاتسور هائیکه امروز در موزه های مختلف دنیا موجود است امکان دارد که ایرانیها آنها را بازخرند! پس اگر ما به اهمیت آنها پی برده و پس گرفتن آنها را محال بدانیم، در این صورت بجز يك وظیفه نداریم و آن هم این است که اسباب تشویق و قدر دانی انجمن آثار ملی را فراهم آورده و نگذاریم که بقیه آثار قدیمه را از میان ببرند!

(آثار ملی) از انجائیکه کلمه آثار ملی نامحدود است لذا تا اندازه
ایکه بنظر میرسد این کلمه را توضیح میدهم .
آثار ملی آثار باقی مانده هائی است که نیاکان مادر قرنهای گذشته
از خود بیادگار گذاشته اند . از قبیل : معماریها ، حجاریها ، سنگهای
تراشیده - کتیبه ها - قبرها - شمع دانها - قرآنها خطی مذهب -
نسخه های خطی - مینیاتورها - کاشی ها - خاتم کاریها - قالبها - زره ها -
لباس و آلات جنگی - سکه ها - فلاک دوزیها - جعبه ها - قلعدانها -
آلات موسیقی - کوزه های چینی و معدنی و امثال آنها .

آثار ملی را } برای نگاه داری آثار ملی دو قسم سرمایه لازم
چگونه } است : یکی سرمایه مادی و تشویق و دیگری
باید نگاه داری کرد؟ } سرمایه علمی و عملی است . برای سرمایه مادی

و وسایل تشویق در مقاله قبیل (۱) نظریات خود را عرض کردم و
این مقاله هم گنجایش شرح سرمایه علمی و فنی را ندارد . باری برای
عملی کردن این فکر یعنی نگاه داری آثار ملی و وسایل ذیل لازم است :

(۱) این مقاله دنباله مقاله ایست که بنام انجمن آثار ملی در مجله
ایران شهر درج گردیده است .

- ۱ - از تمام بناهای قدیمه (۱) باقواعد فن معماری نقشه برداشتن و عین آنرا در انجمن آثار ملی و یا در وزارت فواید عامه نگاه داشتن (۲)
 - ۲ - از تمام اثاثیه و آلات تزئین بناهای مقدسه عکس برداشتن و با شرح حال آنها نگاه داری کردن .
 - ۳ - خرابه ها را تمیز کردن و باطراف باهائیکه خیلی مهم است دیوار کشیدن .
 - ۴ - در داخل بناها و خرابه هائیکه در آنها آثار پر بها موجود است از قبیل چینی ها ، مرمرها ، گلدانها ، کتیبه ها و غیره در روز های مهم اجازه دخول دادن (۳)
 - ۵ - قدغن سخت از استعمال سنگهای ریخته و سایر مصالح خرابه ها .
 - ۶ - تهیه کردن وسایل زیارت کنندگان از قبیل تعمیر راه ها و غیره .
 - ۷ - تعمیر نمودن بهمن از بناهای قدیمه با تصویب عتیقه شناسان و معماران عالم . گاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 - ۸ - منع خروج آثار عتیقه به آذربایجان . این آثار را باید انجمن آثار ملی به قیمت عادلانه خریداری نماید .
-
- (۱) بناهای مذهبی و غیر مذهبی و خرابه های قدیمه و تازه مهم از هر قبیل و در هر ایالت باشد .
 - (۲) همان نقشه ها را باید جمع کرد و با شرح و تفصیل تاریخ آنها بشکل يك کتاب چاپ نمود .
 - (۳) نظارت و سرکشی مأمورین در این کار خیلی مهم است .

- ۹ - فراهم آوردن اسباب حفريات و جمع اوری آثار کشف شده .
۱۰ - چاپ کردن بعضی از نقشه های آثار ملی بارنک و چسباندن آنها به دیوارهای تمام ادارات دولتی و مدارس و باینطریق آگاه نمودن مردم از اهمیت آنها .
۱۱ - در هر ایالت تأسیس نمود یک موزه و تخصیص دادن آثار قدیمه هر ایالت بموزه خود آن .
۱۲ - جمع اوری کتابهاییکه در باره آثار قدیمه ایران اروپائیا نوشته اند و نشر دادن یک مجموعه مخصوص در باره آثار قدیمه .
برلین - طاهرزاده تبریزی

اراده قوی و کامیابی

بقلم خباب مهربان شهناز معلم مدرسه شهزیاری در کرمان
از جمله چیزهاییکه در ترقی هر قوم یا هر ملتی مدخلیت تامه دارد اراده قوی است . اراده قوی یگانه عاملی است که شخص را در میان طوفانهای سهمگین رنج و سختی قوه قلب بخشیده و از غوطه ور شدن در کرداب نومیدی و یاس و امیر هاند و بعبارة اخری هر مانعی را در زیر پای خود پایمال نموده او را بکوی معشوقه مراد مبرساند و دلدادۀ مقصود را بکف او تسلیم مینماید . حقیقه کسی که تخم این درخت مشر را در سینه خود کاشت و در پروردن آن کوشش نمود در پی نخواهد گذشت که آن درخت بالان شده و میوه های لذیذ